

ЗЕЛЕНИ РАБОТНИ МЕСТА

УСПЕШНИ
РЕШЕНИЯ
ЗА ЕВРОПА



СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

СТИМУЛИРАНЕ НА ЗАЕТОСТТА И ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ	4
КАКВО СА ЗЕЛЕНИТЕ РАБОТНИ МЕСТА?	6
СЪЗДАВАНЕ НА ЗЕЛЕНИ РАБОТНИ	8
ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПЪЛНИЯ ПОТЕНЦИАЛ НА ЗЕЛЕНИТЕ РАБОТНИ МЕСТА	12
ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНТНИТЕ ПРЕДИМСТВА	14
НАМАЛЯВАНЕ НА ФИРМЕНИТЕ РАЗХОДИ, ПРИ ЗАПАЗВАНЕ НА ПРИЛИЧНО ЗАПЛАЩАНЕ	16
СОЦИАЛНО СПРАВЕДЛИВ ПРЕХОД КЪМ ЗЕЛЕНА ИКОНОМИКА	18
ПРАВОТО НА ОБУЧЕНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ	20
ЖЕНИТЕ И ЗЕЛЕНИТЕ РАБОТНИ МЕСТА	22
ИСТОРИИ НА УСПЕХА: СЪЗДАДЕНИ ЗЕЛЕНИ РАБОТНИ МЕСТА В ЕВРОПА	25

СЕЛО АНАВРА, ГЪРЦИЯ:

УСТОЙЧИВО МЕСТНО РАЗВИТИЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗАЕТОСТ И ПРОСПЕРИТЕТ 26

БРЕМЕРХАФЕН, ГЕРМАНИЯ:

ГЕРМАНИЯ: РАБОТА ЗА ХОРА ОТ ЗАПАДАЩИ ОТРАСЛИ 30

БРЮКСЕЛ И ВАЛОНΙΑ, БЕЛГИЯ:

СЪЗДАВАНЕ НА ЖИЗНЕСПОСОБНИ ИКОНОМИКИ И МЕСТНИ РАБОТНИ МЕСТА 34

БУРГЕНЛАНД, АВСТРИЯ:

МЕСТНА ЗЕЛЕНА ЕНЕРГИЯ И НОВИ РАБОТНИ МЕСТА 38

ЛЪО МАН И РЕГИОН ПЕИ ДЪО ЛА ЛОАР, ФРАНЦИЯ:

РАБОТНИ МЕСТА ЗА РАБОТНИЦИ ОТ ЗАПАДАЩИ ОТРАСЛИ 42

РАЙОН НАВАРА, ИСПАНИЯ:

СЪЗДАВАНЕ НА РАБОТНИ МЕСТА И УСТОЙЧИВА ИКОНОМИКА 46

ЛОНДОН, ВЕЛИКОБРИТАНИЯ:

МЕСТНИ ОБЩНОСТИ ЗА ЗЕЛЕНИ УМЕНИЯ И РАБОТНИ МЕСТА 50

ЧЕХИЯ:

НОВИ РАБОТНИ МЕСТА И СПЕСТЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЯ 54

СТИМУЛИРАНЕ НА ЗАЕТОСТТА И ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Безработицата е един от най-острите проблеми на Европа. Повече от 25 милиона европейци – над 10 % от населението в трудоспособна възраст – са безработни. Ситуацията, пред която са изправени младите хора, е още по-безрадостна, като почти един от всеки четирима младежи на възраст под 25 години е без работа. В най-засегнатите европейски страни като Гърция или Испания повече от половината млади хора са безработни, а политиките на строги икономии само влошават положението.



Jobs
NEXT EXIT

Същевременно кризата с околната среда става все по-сериозна. Учените са по-сигурни от всякога, че човешката дейност променя климата и подчертават опасностите, които крие липсата на мерки за спиране на този негативен процес. Междувременно икономистите ни предупреждават, че колкото по-дълго изчакваме преди да предприемем действия, толкова повече ресурси ще са необходими за тяхното осъществяване.¹

Но изход има: **чрез „позеленяване“ на икономиката ни, можем да осигурим висококачествени зелени работни места за борба с безработицата и същевременно да противодействаме на климатичните промени и природната деградация.** Европейският съюз може само да има полза от такива усилия. Позицията на световен „зелен лидер“ ще даде възможност на ЕС да генерира допълнителен износ на стойност от 25 милиарда евро годишно, да намали сметките за енергия с цели 350 млрд. евро годишно до 2050 г.², да намали зависимостта ни от вноса на все по-скъпи енергийни ресурси и суровини, купувани на нестабилни цени, и да повиши сигурността на доставките в Европа.

Ако можем да гарантираме активното участие на социалните партньори, ако създадем целенасочено обучение и образователни програми и осъществим амбициозни, стабилни политики, насочени към насърчаване на иновациите и зелените инвестиции, ще можем да създадем милиони устойчиви висококачествени зелени работни места, много от тях в малките и средни предприятия в цяла Европа.

Тази брошура има за цел да ви информира за **възможностите на Европа за създаване на зелени работни места, както и за усилията на групата на Зелените/Европейския свободен алианс (EFA) в Европейския парламент за насърчаване на екологосъобразната заетост.**

Във втората част на брошурата са представени някои успешни примери за създаването на зелени работни места из цяла Европа. Зелените работни места в Европа със сигурност не са утопична мечта. Те вече са реалност!

¹ Никълъс Стърн, 2007 г. Доклад на Стърн „Икономиката на изменението на климата“.

² Европейска фондация за климата (ECF), 2010 г. „Пътна карта 2050. Практическо ръководство за просперираща нисковъглеродна Европа“.

КАКВО СА ЗЕЛЕНИТЕ РАБОТНИ МЕСТА?

Зелено работно място е всяка професионална дейност, която под помага опазване то на околната среда и борба та с климатичните промени чрез спестяване на енергия и суровини, насърчаване на възобновяемите енергийни източници, намаляване на количеството отпадъци и замърсяването или чрез опазване на биологичното разнообразие и екосистемите.

Разработването на устойчиви модели на потребление и производство генерира потенциал за създаване на нови работни места и трансформиране на съществуващите такива

във висококачествени зелени работни места не само в **практически всички сектори**, но също така и **по цялата верига на стойността** – от **научните изследвания до производството, дистрибуцията и обслужването**; в **нови високотехнологични сектори** като тези на възобновяемите енергийни източници; в **традиционните отрасли** като промишлеността и строителството; в земеделието и рибарството; както и в сектора на услугите, включващи например **заведенията за хранене, туризма, транспорта и образованието**.

Според нас **зелените работни места осигуряват достоен труд**, който от своя страна гарантира адекватна **социална защита, достатъчни доходи, здравословни условия на труд**, спазване на правата на работниците и участие на отделния индивид във вземането на решения, които засягат живота му.

³ Резолюция на Европейския парламент относно развиване на потенциала за създаване на нови работни места в нова устойчива икономика, приета на 7 септември 2010 г., докладчик: Елизабет Шрьодер, евродепутат от групата на Зелените.

Групата на Зелените/EFA в Европейския парламент работи усилено за създаването на повече зелени работни места в Европа. Например, през 2010 г. инициативата на Зелен евродепутат подтикна Европейския парламент да приеме категорична резолюция, призоваваща към използване на пълния потенциал на бъдещата устойчива икономика за създаването на зелени работни места, като същевременно се гарантират достойният труд и социално справедливият преход³ към нея. Исканията на Зелените, представени в настоящата брошура, са отразени в посочената резолюция.



Данни за 27-те държави-членки на ЕС, 2008 г. Източник: Европейска комисия 2011 г.: „Екологична политика на ЕС в подкрепа на заетостта и растежа“

Така наречените „екологични индустрии“ включват всички дейности, свързани с производството на технологии, продукти и услуги, които помагат да се измерят, предотвратят или коригират щетите, причинени на водата, въздуха или почвата, и предлагат решения на екологични проблеми като отпадъците, шума и увреждането на екосистемите. Примерите включват управление на отпадъците и водите, контрол на замърсяването на въздуха, рециклиране, производство на възобновяема енергия и опазване на биоразнообразието.

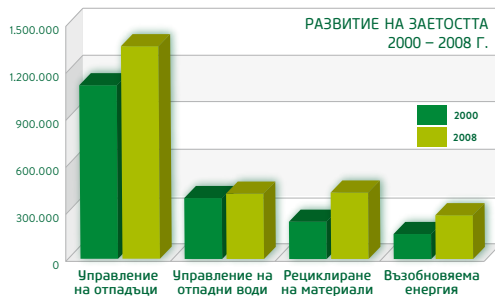




СЪЗДАВАНЕ НА ЗЕЛЕНИ РАБОТНИ МЕСТА В НОВИ И ТРАДИЦИОННИ ОТРАСЛИ

Литературата подсказва, че **инвестирането в устойчива икономика позволява да се създадат и запазят голям брой работни места, както в нововъзникващи, така и в традиционни отрасли.** Има солидни доказателства, че переходът към зелена икономика в крайна сметка ще има положителен ефект върху заетостта, отразявайки факта, че устойчивите икономически дейности като спестяване на енергия или биологично земеделие са по-трудоемки от дейностите, които заместват.⁴

Трудно е да се прецени точният брой на хората, заемащи зелени работни места, защото определенията за „зелено работно място“ варират. Освен това налице е недостиг на стандартизирани данни, особено извън екологичните сектори, където зелените работни места са разпръснати из цяла Европа във фирми, решени да подобрят екологичния си отпечатък.



Данни за 27-те страни-членки на ЕС. Източник: ECORYS, 2012 г. „Брой работни места, които зависят от околната среда и подобряват ефективното използване на ресурсите“

От 2008 г. насам са създадени множество работни места в сектора на **възобновяемата енергия**. През 2009/2010 г. работните места там са наброявали около 1 млн., което доказва, че е устойчив на кризи. Дори между 2010 г. и 2011 г. е отчетено увеличение в броя работни места, с което общият им брой достига 1 186 000.⁵ Ако Европа приеме амбициозни политики в областта на климата, потенциалът на сектора ще нарасне още повече. Европейската комисия изчислява през 2011 г., че още **3 милиона работни места могат да бъдат създадени до 2020 г.,⁶ а до 2050 г. могат да бъдат достигнати 6 милиона работни места,** ако се одобри целта за постигане на енергия, получена 100 % от възобновяеми източници.⁷

⁴ Кеймбридж Иконометрикс, GHK, IER, 2011 г. „Studies on Sustainability Issues – Green Jobs; Trade and Labour“ – окончателен доклад за Европейската комисия, Генерална дирекция „Заетост“.

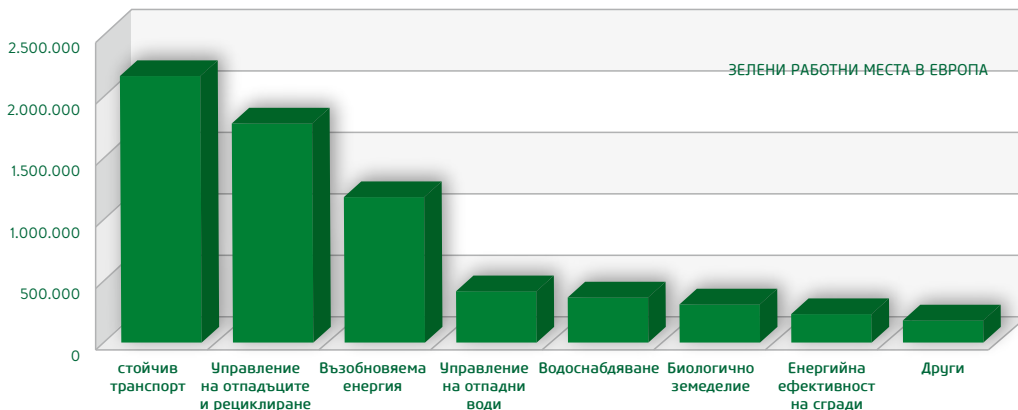
⁵ EurObserv'ER, 2012 г. „Състояние на енергията от възобновяеми източници в Европа“, 12-ти доклад на EurObserv'ER.

⁶ Европейска комисия, 2011 г. COM (2011) 31 окончателен, „Енергията от възобновяеми източници: напредък към целта за 2020 г.“

⁷ Европейски съвет за възобновяема енергия (EREC), 2010 г. „RE-thinking 2050. A 100% Renewable Energy Vision for the European Union“.

Подобряването на **ефективното използване на ресурсите може да създаде между 1,4 и 2,8 милиона работни места в Европа.**⁸ В допълнение **14,6 милиона работни места зависят пряко от екосистемите и биоразнообразието**, включително тези в горското стопанство, селското стопанство и рибарството.⁹ „Позеленяването“ на тези сектори ще увеличи броя на заетите лица. Например, биологичното земеделие се очаква да наеме с 10-20 % повече хора на хектар спрямо традиционното земеделие.¹⁰

Примерът на стоманодобивната промишленост показва как преходът към зелена икономика също помага да се запазят работни места в традиционни, западащи индустрии. За вятърните турбини е нужна висококачествена стомана, като нейното търсене води до разкриването на нови пазарни ниши за индустрията и запазване на работните места.



Данни за 27-те страни-членки на ЕС. Източници: Транспорт, включително: Обществен транспорт (2008 г.: 1 200 000): Международната асоциация за обществен транспорт (UITP), 2008 г. Обществен транспорт: Умното зелено решение!; Железопътен транспорт (2004 г.: 900 000): Европейска комисия, 2008 г. „Към интегрирано европейско железопътно пространство, Управление на отпадъците и рециклиране, управление на отпадъчните води, водоснабдяване и други (биоразнообразие, въздух, почва и подземни води, шум и вибрации)“ (2008 г.): ECORYS, 2012. „Броят на работните места, които зависят от околната среда и подобренията в ефективното използване на ресурсите. Възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) (2011 г.): EuroObserv'ER, 2012 г. „Състояние на ВЕИ“, 12-ти доклад на Euroserver, Биологично земеделие (2007 г.): ECORYS, 2012 г. Енергийна ефективност на сградите (2009 г.): ECORYS, 2012 г.



photo: ©monkeybusinessimages

⁸ GWS, 2011 г. „Макроикономическо моделиране на устойчивото развитие и връзките между икономиката и околната среда“, доклад за Европейската комисия, ГД „Околна среда“, изготвен от Кеймбридж Иконометрикс, немския институт GWS, института SERI и Института за климата, околната среда и енергията във Вупертал.

⁹ FEMM, GHK, Екологичен институт, Институт за европейска политика в областта на околната среда (IEEP), 2011 г. „The Social Dimension of Biodiversity Policy“.

¹⁰ Sustainlabour, 2013. Green Jobs and related policy frameworks. An overview of the European Union.



ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПЪЛНИЯ ПОТЕНЦИАЛ НА ЗЕЛЕНИТЕ РАБОТНИ МЕСТА

Пълният потенциал на зелената заетост може да се използва, само ако са налице дългосрочни условия, оформени в правна и финансова рамка, които да гарантират устойчиви инвестиции и да насърчават иновациите.

Зелените в Европейския парламент настояваме за приемането на такива рамки. Винаги, когато **е ставало въпрос за икономии на енергия**, ние успешно сме събирали подкрепата на мнозинството за постигането на амбициозни, обвързващи цели до 2020 г.¹¹ и 2030 г. До момента някои правителства от ЕС отказват да ратифицират тези цели, но Зелените ще продължим да настояваме за приемането им в стремежа си за разкриване на работни места в огромен мащаб. В края на краищата, успешните мерки за енергийна ефективност могат да създадат или запазят **2 милиона зелени работни места** в Европа.¹² Много от тях са в областта на обновяването на сградния фонд – един от секторите най-силно засегнати от икономическата криза. Освен това тези работни места **няма да подлежат на прехвърляне и ще бъдат създадени в местните малки и средни предприятия.**

Зелените/EFA успяхме да наложим по-строги правила относно **разходите на ЕС за устойчиви проекти, които допринасят за създаването на работни места**. Например, ние успешно защитихме задължителните инвестиции от страна на европейските региони в енергоспестяването и възобновяемите енергийни източници. По-бедните държави-членки в частност ще могат да харчат повече европейски средства, отколкото преди за мерки, насочени към опазване на околната среда и климата. В скорошен доклад се твърди, че изразходването на европейските средства за регионално развитие в посока зелени инвестиции ще създаде повече работни места, отколкото харченето на същите средства за видовете дейности, финансирани в миналото.¹³ Нещо повече: Зелените успешно гарантирахме правила, регулиращи **инвестирането на европейски средства в биологично земеделие и устойчиво рибарство**.

В допълнение, по отношение на новите правила на ЕС в областта на **обществените поръчки**, Зелените успешно се преборихме за задължително разглеждане на екологичните и социалните критерии и тези, свързани със справедливата търговия, както и за възможността за задължителни екоетикети. **Всички тези постижения на Зелените биха могли**

значително да стимулират създаването на зелени работни места.

Единствено, ако политиките за насърчване на прехода към зелена икономика са стабилни, ще бъдат създадени и запазени в дългосрочен план зелени работни места. Например, в Испания, която през 2008 г. все още бе европейски лидер в областта на възобновяемите енергийни източници, няколко правителства подред драстично орязаха програмите за подпомагане в този сектор от 2009 г. насам., Именно тези съкращения водят до намаляване наполовина на броя работни места в сектора в национален мащаб оттогава.¹⁴

¹³ Директива относно енергийната ефективност, доклад, приет от Европейския парламент на 11 септември 2012 г., докладчик: Claude Turmes, евродепутат от групата на Зелените.

¹² Европейска комисия, 2011 г. SEC (2011) 779: „Оценка на въздействието, придружаваща Плана за енергийна ефективност“.

¹³ GHK, 2011 г.: „Evaluating the Potential of Green Jobs in the next Multi-annual Financial Framework“.

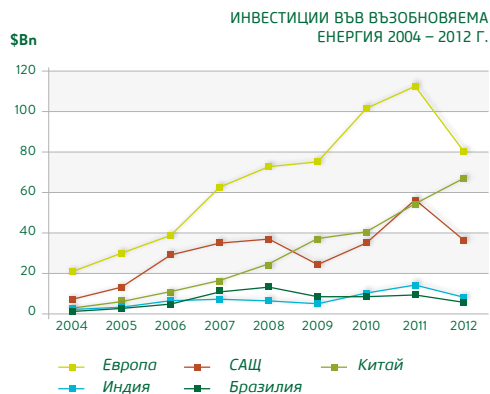
¹⁴ Данни от испанските асоциации в сектора на възобновяемите енергийни източници UNEF, Protermosolar и AEE. Събрани от вестник Cinco Días.



photo: ©eliandric

ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНТНИТЕ ПРЕДИМСТВА

Европейският съюз трябва да инвестира в устойчива икономика сега, ако иска да запази водещата си позиция в разработването и производството на екологични стоки. От дълго време Европа е световен лидер в областта на опазването на околната среда и устойчивото развитие, като доминира над световната конкуренция в областта на възобновяемите енергийни източници. Но вече други икономики наваксват. Така например, от 2011 г. насам европейските инвестиции във възобновяеми енергийни източници намаляват, докато китайските постоянно се увеличават през последните 10 години.



Източник: Франкфуртско училище по финанси и мениджмънт - Център по Програмата на ООН за околна среда (UNEP)/BNEF, 2013 г. „Глобални тенденции при инвестициите във възобновяема енергия 2013 г.“

Европа ще може да запази глобалната си водеща позиция, само ако инвестира сега – и то в огромен мащаб – в устойчива икономика. Ако приеме амбициозно природозащитно законодателство и даде приоритет в бюджета си на опазването на климата и околната среда. Само тогава голям дял от прогнозираните в глобален мащаб зелени работни места ще бъдат създадени в Европа.

В този контекст Зелените в Европейския парламент сме предложили стратегия „Възраждане на индустрията за една устойчива Европа“ (RISE), предназначена да използва устойчивостта с цел увеличаване конкурентоспособността на Европа в световен план и създаване на широк набор от висококачествени зелени работни места.¹⁵

Освен това Зелените активно подкрепяме иновативните компании, които инвестират в ефективни и устойчиви продукти. Например, повечето хладилни и климатични системи все още разчитат на „супер парникови“ газове, които причиняват изключително сериозни щети на климата. За щастие съществуват и други възможности, щадящи околната среда, като повече от 400 европейски производители и предприятия вече работят с тях. По инициатива на Зелен евродепутат, Европейският парламент вече въведе поетапно извеждане от експлоатация на тези вредни газове.¹⁶ Тъй като до 90% от системите, използващи тези изключително увреждащи газове, се внасят, забраните ще помогнат на европейските производители на устойчиви алтернативи и ще умножат зелените работни места.

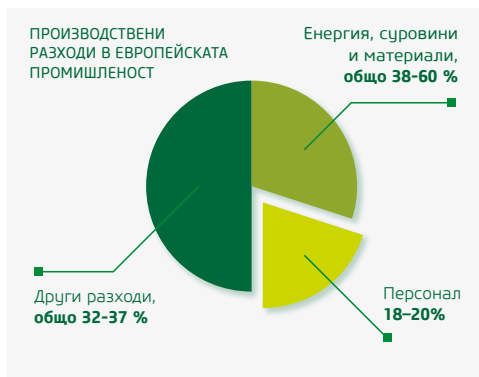
¹⁵ „Повторна индустриализация на Европа за насърчване на конкурентоспособността и устойчивостта“, резолюция на Европейския парламент, приета на 15 януари 2014 г., докладчик: Райнхард Бютикофер, евродепутат от групата на Зелените.

¹⁶ Регламент на ЕС относно флуорираните парникови газове, междуинституционално споразумение, прието от Европейския парламент на 12.03.2014 г., докладчик: Bas Eickhout, евродепутат от групата на Зелените.



**НАМАЛЯВАНЕ
НА ФИРМЕНИТЕ
РАЗХОДИ, ПРИ
ЗАПАЗВАНЕ
НА ПРИЛИЧНО
ЗАПЛАЩАНЕ**

От дълго време европейските предприятия се опитват да са конкурентни в световен мащаб чрез оряване на разходите за труд, напр. за заплати и осигурителни вноски. Но **разходите за материали и енергия, използвани в производствения процес, често са много пъти по-високи от разходите за труд**. Следователно постигането на икономии на ползваната енергия и материали, което е основна цел при „позеленяването“ на бизнеса, ще генерира конкурентни предимства в бъдеще.



Източник: Greenovatel Europe, 2012 г. "Ръководство за ефективно използване на ресурсите в производството"

Като цяло разходите за труд представляват само 18-20% от общите производствени разходи в европейските промишлени компании, докато суровините и материалите възлизат на 30-45%, а разходите за енергия на 8-15%.

Икономията на енергия и по-ефективното използване на ресурсите спомагат за намаляване на производствените разходи и спасяване на фабриките от затваряне, като в същото време гарантират подходящо възнаграждение на работниците. Много синдикати и работнически съвети признават това и са ангажирани с насърчаване на такова производство, което използва ефективно енергията и ресурсите, като средство за облекчаване на натиска върху разходите за труд.

На Зелените е възложено да изготвят стратегия за суровините от името на Европейския парламент, която ще се фокусира върху постигането на още по-ефективно използване на ресурсите, върху многократната им употреба и рециклиране, с цел създаване на работни места, повишаване на конкурентоспособността и опазване на околната среда.¹⁷

¹⁷ „Ефективна стратегия за суровините в Европа“, резолюция на Европейския парламент, приета на 13 септември 2011 г., докладчик: Райнхард Бютикофер, евродепутат от групата на Зелените.

**WORKERS'
RIGHTS
ARE
HUMAN
RIGHTS**

**СОЦИАЛНО
СПРАВЕДЛИВ
ПРЕХОД КЪМ ЗЕЛЕНА
ИКОНОМИКА**

За нас, Зелените, е **от решаващо значение, че зелените работни места насърчават достойния труд**. Такъв, който осигурява адекватна социална защита, достатъчни доходи, здравословни условия на труд, спазване на правата на работниците и участието им във вземането на решения, особено на такива, които засягат живота им.

Осигуряването на **прилични условия на труд в нови сектори като този на възобновяемите енергийни източници може да се окаже предизвикателство**. Проучване на Европейската федерация на металургичните работници (EMF) в сектора за вятърна енергия в Германия, Франция, Испания, Холандия и Дания заключава, че конкурентният натиск, недостатъчното представителство на работниците, временните трудови договори и недостигът на умения са в ущърб на условията на труд.¹⁸ Доказателствата са смесени, макар че изследване, проведено в Германия и Испания, установява, че качеството на работните места в сектора на възобновяемите енергийни източ-

ници е добро,¹⁹ докато в сектора на управление на отпадъците са проблем нездравословните условия на труд и ниското заплащане.

Преходът към зелена икономика изисква гъвкавост. Работниците имат нужда от увереност, че са защитени чрез ефективно работническо представителство и социална сигурност, гарантирана от системата на съответната държава-членка.

Зелените/EFA в Европейския парламент имаме редовни срещи с представители на синдикатите и работниците. Обсъждаме как да се осигури достоен труд в зелените сектори и социално справедлива трансформация, при която работниците са в ролята на пълноправен партньор и не са ошетени от промените. Освен това ние настояваме за силни социално-осигурителни системи в Европа, особено по време на прехода към зелена икономика и и преминаването от традиционно към зелено работно място.

¹⁸ Европейска федерация на металоработниците (EMF) и PCG: „The European Wind Energy Sector: Green and Social? New Pathways for Workers Representation in the European Wind Sector”.

¹⁹ Международна организация на труда (МОТ), 2013 г.: „Sustainable development, decent work and green Jobs”. Международна конференция по труда, 102-ра сесия.



ПРАВОТО НА ОБУЧЕНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ

Зелените в Европейския парламент призоваваме за широка образователна инициатива и програма за преквалификация, насочена към зелени работни места във всички сфери. **Преходът към зелена икономика трябва да предложи възможности на всички: млади и стари, мъже и жени, висококвалифицирани или по-малко квалифицирани, безработни и заети лица.** Всички хора имат право на обучение и право да учат през целия си живот.

Програмите за професионално обучение и образование следва да гарантират, че даден работник, който примерно е работил 30 години във възгледобива, може да придобие уменията, необходими да бъде нает на зелено работно място. Това е абсолютно задължително, ако искаме да използваме пълния потенциал на прехода към зелена икономика за създаване на работни места. Работодателите, работниците и правителствата са солидарно отговорни за разработването на съгласувани стратегии за образование и обучение. Първата стъпка налага идентифицирането на нуждите от нови и бъдещи умения и точното определяне на пропуските в уменията на работниците.

*Зелените в Европейския парламент успяхме да гарантираме, че мерките за заетост и обучение, породени от прехода към зелена икономика, ще бъдат финансирани със средства от ЕС. **Също така се борим усилено, за да утвърдим основното право на работниците на обучение и преквалификация, както и да разширим демократизацията на работното място.** В крайна сметка иновациите и творческата дейност се случват не само в изследователските центрове, но също така и в цеховете, когато работниците предлагат нови идеи.*

ЖЕНИТЕ И ЗЕЛЕНИТЕ РАБОТНИ МЕСТА

Потенциалът за създаване на зелени работни места е особено голям в някои сектори като строителството, производството на слънчеви и вятърни електроцентрали, както и при изследванията в областта на технологиите за пестене на енергия и ресурси. Във всички тези сектори в ЕС, традиционно доминират мъжете. Предразсъдъците на работодателите и работниците често са толкова дълбоко вкоренени, че много жени все още са изправени пред опасността от дискриминация. В същото време младите жени днес продължават тенденцията да избират само в редки случаи професии, свързани с математика, компютърни науки, природни науки и технологии.



photo: ©shotbydave

Зелените/EFA в Европейския парламент силно се застъпваме за участието на жените в зелената икономика. Пример за това са две инициативи, предложени от зелени евродепутати – Резолюция на Европейския парламент относно аспектите, свързани с равенството между половете в контекста на икономическата и финансовата криза²⁰ и Призив за инициатива на ЕС за насърчване на баланса между половете в сектори, доминирани от мъжете.²¹ Зелените също успяхме да гарантираме задължително разглеждане на равенството между половете при изразходване на европейски средства за регионално развитие и социални проекти, тъй като проучванията, възложени от нас по темата, показват, че равенството между половете все още далеч не е реалност.

²⁰ „Последиците от икономическата криза върху равенството между половете и правата на жените“, резолюция на Европейския парламент, приета на 17 юни 2010 г., докладчик: Раул Ромева, евродепутат от групата на Зелените.

²¹ „Развиване на потенциала за разкриване на нови работни места в нова устойчива икономика“, резолюция на Европейския парламент, приета на 7 септември 2010 г., докладчик: Елизабет Шрьодтер, евродепутат от групата на Зелените.



ИСТОРИИ НА УСПЕХА: СЪЗДАДЕНИ ЗЕЛЕНИ РАБОТНИ МЕСТА В ЕВРОПА

ЗЕЛЕНИТЕ РАБОТНИ МЕСТА
НЕ СА УТОПИЧНА МЕЧТА. НА
МНОГО МЕСТА ИЗ ЕВРОПА
ИМА НАПРЕДЪК КЪМ
ПОВЕЧЕ УСТОЙЧИВОСТ,
КАТО СА СЪЗДАДЕНИ
НОВИ РАБОТНИ МЕСТА.

СЕЛО АНАВРА, ГЪРЦИЯ: УСТОЙЧИВО МЕСТНО РАЗВИТИЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗАЕТОСТ И ПРОСПЕРИТЕТ

ДЕЙНОСТИ:

Устойчиво местно развитие с цел създаване на пълна заетост и просперитет

КЪДЕ СА РАЗКРИТИ РАБОТНИ МЕСТА?

В биологичното земеделие и животновъдството, местното производство на енергия от възобновяеми източници, екотуризма

КОЙ УЧАСТВА В ПРОЦЕСА?

Местни хора и власти, фермери, местен бизнес, местен технически колеж

ПОСТИГНАТИ УСПЕХИ:

Нулева безработица, увеличаване на населението, допълнителни доходи за селото в размер на 60 000 евро на година, нова инфраструктура, по-добро качество на живот.

Уебсайт:

www.anavra-zo.gr/en



photo: ©Stamatis Lagkanis

Отдалеченото планинско село Анавра в югоизточната част на Гърция е успяло много успешно „да впрегне“ потенциала на прехода към зелена икономика за разкриване на работни места. Между 2000 г. и 2010 г. общината отбелязва **спад на процента безработица до нула, населението почти се удвоява** - от 300 на 550 жители, **а качеството им на живот се подобрява**. Преходът на Анавра към зелена икономика дори привлича вниманието на целия свят към **трансформацията на предишното бедно, изолирано село в модел на устойчиво местно развитие**. Тази трансформация на селото започва в

средата на 1990-те години, довеждайки значителни промени в редица сектори.

Традиционните животновъди се насочват към **интегрирано, биологично стопанство**, като създават три ферми с общо 25 000 животни, включително овце, кози, крави и прасета, които пасат свободно в планината. Жителите създават и обществена клиника, която има сертифицирана органична секция и отговаря на съответните международни стандарти за качество.

В същото време, в опит да се постигне енергийна независимост на селото, в **Анавра е изграден ветропарк**, състоящ се от 20 турбини. Те генерират обща комбинирана мощност до 17,5 мегавата, способни да захранват 12 500-13 000 домове. В момента в процес на изграждане са още две вятърни стопанства, които разполагат с 23 турбини с комбинирана мощност от 20 мегавата. **Очаква се тези проекти да създадат 20 постоянни и 100 временни работни места**. Излишъкът от електроенергия се продава, като дори **само първото вятърно стопанство е генерирало допълнителни приходи за селото в »**

размер около 60 000 евро годишно.

През 2010 г. селото започва партньорство с местен технически колеж, за да започнат да планират изграждането на малка водоелектрическа централа и отоплителна система на биомаса с дистанционно управление.

В допълнение на всичко това селото разработва на площ от 240 акра Екологичен и културен парк „Gouga“, който подкрепя развитието на еко-туризма, привличайки над 8500 посетители между 2000 г. и 2012 г.

Планът за устойчиво развитие на Анавра не само успява да създаде нови работни места и да стимулира личните доходи, но също така осигурява на местната общност средства за развитие на обществената инфраструктура, а оттам и за подобряване качеството на живот на неговите жители: Например, жителите на селото са построили площи и водни помпи, селски медицински център, образователни и спортни съоръжения, дом за възрастни хора и приют за бездомни. **Процентът на безработицата и на престъпността**

е равен на нула, а младите хора вече не напускат селото.

Положителното социално и икономическо положение на Анавра днес е още по-изумително, имайки предвид колко силно беше засегната Гърция от икономическата криза. През 2012 г. БВП на глава от населението в Гърция е едва 75% от средното равнище за ЕС като цяло, а през 2013 г. процентът на гръцката безработицата възлиза на 27.8%, което е 1,6 пъти повече от средната за ЕС.

Успехът на Анавра може до голяма степен да се отдаде на силната индивидуална инициативност и на подкрепата, осигурена чрез европейски средства.

Според официални данни, ако **Гърция успее да поведе икономиката си по пътя на устойчивото развитие, ще може да създаде 210 000 зелени работни места**, 27 000 от които биха били постоянни.



photo: ©Stamatis Lagkanis

БРЕМЕРХАФЕН, ГЕРМАНИЯ: ГЕРМАНИЯ: РАБОТА ЗА ХОРА ОТ ЗАПАДАЩИ ОТРАСЛИ

ДЕЙНОСТИ:

Разкриване на нови работни места за заетите в заетите в западащите отрасли

КЪДЕ СА РАЗКРИТИ РАБОТНИ МЕСТА?

В сектора за вятърна енергия, строителство, инженерния и стоманодобивния сектор, както и в местните малки и средни предприятия

КОЙ УЧАСТВА В ПРОЦЕСА?

Местните и регионалните власти, изследователите, работниците и местен бизнес

ПОСТИГНАТИ УСПЕХИ:

1000 работни места в областта на вятърната енергия в Бремерхафен, 4050 работни места в областта на възобновяемата енергия във федерална провинция Бремен

Уебсайт:

<http://offshore-windport.de/en/home.html>



Преходът към зелена икономика се превърна в приоритет при Зеленото ръководство на коалиционното федерално правителство на социалдемократите и зелените през 1998-2005 г. То стартира енергийната революция в страната. Според официалните данни през 2008 г. броят на работещите в сектора на опазване на околната среда в Германия достига 1,93 милиона души - с 37 % повече от преди 10 години.

Бремерхафен, крайбрежен град с население от 120 000 души в провинция Бремен, **използва „зелената тенденция“, за да реструктурира икономиката си, която традиционно е съсредоточена върху корабостроенето.** В края на 80-те години градът претърпява силен икономически спад след рязко намаляване на търсенето и все по-силна конкуренция от страна на компании, базирани в чужбина. Това довежда до мащабни съкращения на работни места (3500 работни места са съкратени само »

при закриването на корабостроителници). Населението на града намалява почти с 30 %, а безработицата скача до 21 % през 1997 г. През 2001 г. Общинският съвет на Бремерхафен решава да се опита да обърне тази тенденция като насърчи развитието на сектора за вятърна енергия, с акцент върху разположените навътре в морето (офшорно) вятърни стопанства, над-граждански върху основните си активи - квалифицирана работна ръка, широкообхватно технологично ноу-хау в морския сектор и в производството на пристанищни съоръжения.

Предприети са множество стъпки, включително инвестиране в инфраструктура, изследвания в сектора за вятърна енергия и засилено предоставяне на подходящо професионално обучение. През 2002 г. е създадена Агенцията за вятърна енергия (WAB) - мрежа от 300 компании и институти, работещи във ветроенергийния сектор (производство, монтаж и изследвания). Идеята е да служи като национален център за индустрията на вятърна енергия, произвеждана от разположени навътре в морето инсталации.

Тези усилия се оказват плодотворни, а **днес Бремерхафен разполага с 1000 работници, заети във ветроенергийния сектор** (общият брой за цяла Германия през 2012 г. е 117 900 души). Междувременно **във ВЕИ сектора в провинция Бремен работят не по-малко от 4050 души. Местни малки и средни предприятия в строителния, инженерния и стоманодобивния сектор, както и други компании, произвеждащи компоненти за вятърни турбини, също са се възползвали от прехода.** И в бъдеще ще са нужни постоянни усилия, за да се свали високият процент на безработица (нивото през август 2013 г. е 11.1 %), но успешното развитие на сектора за вятърна енергия несъмнено е спомогнал за облекчаване на проблемите в региона.

Германската зелена партия, т.нар. Съюз 90/Зелените, които са част от регионалното правителство на Бремен от 2007 г. насам, **изиграват ключова роля в стимулирането на развитието на ВЕИ сектора в региона.**



БРЮКСЕЛ И ВАЛОНΙΑ, БЕЛГИЯ: СЪЗДАВАНЕ НА ЖИЗНЕСПОСОБНИ ИКОНОМИКИ И РАБОТНИ МЕСТА НА ЛОКАЛНО НИВО

ДЕЙНОСТИ:

Насърчаване на зеления преход на регионалните икономики, създаване на устойчива заетост на местно равнище и поддържане на дългосрочната жизнеспособност на икономическите сектори

КЪДЕ СА РАЗКРИТИ РАБОТНИ МЕСТА?

В малки и средни предприятия в строителния сектор, в компании и услуги в сектора на селскостопанските хранителни продукти

КОЙ УЧАСТВА В ПРОЦЕСА?

Местните и регионалните власти, сдружения на бизнеса, организации, действащи в обществена полза, синдикатите, образователни институции

ПОСТИГНАТИ УСПЕХИ:

Цялостен набор от мерки, предприети, за да се отговори на нуждата от икономия на енергия в сградите: схеми за обучение, обмен на добри практики, финансиране за физически лица и малки и средни предприятия, изследователски програми, техническа поддръжка

Уебсайт:

<http://www.aee-rbc.be/>

<http://nollet.wallonie.be/la-premiere-alliance-emploi-environnement-est-scellee-0>



photo: ©Reporters/J.Thijs

От 2009 г. на нас **зелените министри** в два от трите региона на Белгия – Брюксел и Валония, **настояват усилено за развитието на т.нар. Алианси „Заетост и околна среда“ с цел създаване на зелени работни места.** Във Валония тези алианси са получили общ бюджет от 879 000 000 евро по линия на рамкова програма „Маршал план 2.Зелен“, приета от валонското правителство с цел да интегрира идеята за устойчиво развитие във всички свои политики и да даде нов тласък на валонската икономика.

Идеята на тези Алианси е, че **политиците, съпътстващи зеления преход на икономическите сектори, могат да създадат нови работни места и да**

поддържат дългосрочната им жизнеспособност. Поставен е специален акцент върху **енергийната ефективност на сградите.** Почти 50 % от сградите във Валония са построени преди 1945 г., имат недобра топлоизолация и изискват много високо потребление на енергия. **Всички работни места, създадени в резултат на свързаните с това мерки, задължително ще бъдат на локално ниво.**

Инициативата е разработена в тясно сътрудничество с всички заинтересовани страни от строителния сектор с оглед превръщането му в устойчив отрасъл. Партньорите насърчават ниското потребление на енергия и екологичните подобрения на същест- »

вуащи сгради, определят цели, свързани с възобновяемите енергийни източници, идентифицират нови умения и стартират план за обновяване на общинските жилища.

Това предполага стимулиране на търсенето на услуги, свързани с обновяване на сградите и екологично строителство. Конкретните мерки включват **схеми за обучение, обмен на добри практики, схеми за финансиране на физически лица, както и малки и средни предприятия, изследователски програми и предоставяне на техническа помощ**. До момента в инициативата, която започва едва през 2011 г. в Брюксел и 2012 г. във Валония, са включени 2000 домакинства и 5500 обществени сгради. Очаква се първоначалните данни за броя на създадените работни места да бъдат налични скоро.

Алиансите в Брюксел и Валония **се занимават и с други направления като водата, отпадъците и храната**. Една от инициативите, осъществявани от зелените министри в регионалното правителство на Брюксел, е за насърчаване на **самоуправляващи се столови**. До момента в нея са взели участие 95 столови,

които предлагат общо 80 000 хранения на ден в училища, частни компании и институции. Осигуряваната обществена подкрепа включва бюро за помощ за управителите им, различни инструменти за самооценка на устойчивостта, обучителни дейности, одити за стабилност и финансиране.

В Брюксел - град, потребителското търсене на устойчиви храни нараства постоянно през последните години. Например, между 2009 г. и 2010 г. търсенето на био-храни нараства с 20 %. В Брюксел този сектор, в който понастоящем работят 2500 души, има потенциала да създаде още 3633 работни места само в градското земеделие – включително фермерство, дистрибуция на храни, управление на отпадъците, информация и комуникации, предоставянето на съвети и консултации.



photo: ©Reporters/J.Thys

БУРГЕНЛАНД, АВСТРИЯ: МЕСТНА ЗЕЛЕНА ЕНЕРГИЯ И НОВИ РАБОТНИ МЕСТА

ДЕЙНОСТИ:

Насърчаване на местна заетост и растеж, намаляване на зависимостта от енергията от изкопаеми горива

КЪДЕ СА РАЗКРИТИ РАБОТНИ МЕСТА?

Местно производство на възобновяема енергия, устойчиво земеделие и горско стопанство, свързаната с тях изследователска и развойна дейност

КОЙ УЧАСТВА В ПРОЦЕСА?

Силно участие на граждани, изследователи, местни малки и средни предприятия, фермери

ПОСТИГНАТИ УСПЕХИ:

5560 работни места, създадени из цялата провинция; 1000 работни места, създадени в Гюсинг, като в града са привлечени 50 нови предприятия; Бургенланд стана първият енергийно независим регион в Европа от гледна точка на производството на електроенергия

Уебсайт:

www.guessing.co.at



През 1997 г. австрийската провинция Бургенланд си поставя за цел **да стане енергийно независима до 2050 г. чрез генериране на електричество от наличните местни възобновяеми източници.**

Нейните цели са така да **повиши местната заетост и да стимулира икономическото развитие**, като същевременно намали енергийната зависимост от изкопаеми горива, както и енергийния

разход в региона. През 2013 г. Бургенланд съответно става първият регион в Европа, който покрива нуждите си от електроенергия чрез възобновяеми местни енергийни източници, включително вятърна и слънчева енергия, и енергия от биомаса. Тази стратегия води до **разкриване на 5560 нови работни места в провинцията с 284 000 жители** и повишава БВП на глава от населението от 71 % (1995 г.) на 81 % (2008 г.) от средния за ЕС-15. »

Сред 250-те проекти за възобновяема енергия, стартирани в цялата провинция Бургенланд, град Гюсинг се фокусира върху производството на биомаса, използвайки местни ресурси от горското и селското стопанство и изграждайки редица районни отоплителни централи, както и електроцентрали на биомаса. Изпълнението на тези проекти привлича съответните експерти в Бургенланд, с което се предизвиква създаването на Европейския център за възобновяема енергия и специализиран център за изследване на енергията от биогорива, наречен „The Technikum“. Тази концентрация на изследователски ресурси позволява на Гюсинг да разработи всички съществуващи технологии за преобразуване на биомасата в енергия.

В резултат на това са създадени **над 1000 нови работни места в Гюсинг**, чието население наброява 26 507 души, а през последните 20 години **повече от 50 нови предприятия или са учредени**

там или са се преместили в града. Това превръща Гюсинг в модел за другите региони, решени да предприемат активни мерки за опазване на климата.

Много време, усилия и голямо количество ресурси са изразходвани за комуникационни кампании и повишаване на общественото съзнание с цел **информирание на гражданите как могат да допринесат** за енергийната независимост на Бургенланд и **каква е ползата за тях** от устойчивия природосъобразен подход.

Необходимо е достъпът до финансиране да не спира, за да може Бургенланд да продължи прехода си към зелена икономика. **Австрийските зелени активно лобират за повече ресурси и още по-ефективно използване на обществените средства**, за да се даде възможност на региона да продължи своята иновативна и успешна зелена програма.



photo: ©Andrey Popov

ЛЪО МАН И РЕГИОН ПЕИ ДЪО ЛА ЛОАР, ФРАНЦИЯ: РАБОТНИ МЕСТА ЗА ЗАЕТИТЕ В ЗАПАДАЩИ ОТРАСЛИ

ДЕЙНОСТИ:

Създадени работни места за заетите в западащите отрасли и осигуряване на обучение

КЪДЕ СА РАЗКРИТИ РАБОТНИ МЕСТА?

В секторите за вятърна енергия и строителство, местни фирми, малки и средни предприятия

КОЙ УЧАСТВА В ПРОЦЕСА?

Млади и безработни, работници, заети в автомобилната, въздухоплавателната и електронната индустрии

ПОСТИГНАТИ УСПЕХИ:

90 % от обучените работници са си намерили нова работа; в момента 6240 работници са заети в регионалния сектор за вятърна енергия; смекчено е въздействието на рецесията

Уебсайт:

[www.paysdelaloire.fr/no_cache/
region-actu/actu-detaillee/n/un-guide-
pour-se-former-aux-metiers-verts/](http://www.paysdelaloire.fr/no_cache/region-actu/actu-detaillee/n/un-guide-pour-se-former-aux-metiers-verts/)



Обучителна програма в Льо Ман, град в региона Пеи дьо ла Лоар в северо-западната част на Франция, **помага на безработните младежи и работниците, заети в западащи индустрии (основно автомобилната промишленост и свързаните с нея доставчици), да пренесат уменията си на нови работни места във ветроенергийния сектор.** В действителност впечатляващите 95 % от уменията за производство и поддръжка на автомобили може да се пренесат в сектора за вятърна енергия, като не по-малко от 90 % от 150-те

работници, обучени от 2009 г. насам, са намерили нова работа в този сектор, а още 5 % продължават обучението си. Льо Ман е единственото място във Франция, предлагащо обучение за работници за разположението навътре в морето вятърни централи.

Обучителната програма е част от по-широка регионална стратегия, прилагана от Регионалния съвет на Пеи дьо ла Лоар, в опит да се разработи нов, локален ветроенергиен сектор и така да се създадат работни места и »

възможности за бизнес. Нейната цел, по отношение на разположените на сушата инсталации, е да се увеличи сегашната генериращата мощност на вятърната енергия от 480 мегавата на 1750 мегавата до 2020 г. Успоредно с това се полагат големи усилия за разработване на сектор за вятърна енергия от разположени в морето инсталации чрез **стимулиране на експертния опит в проектирането, изследванията, обучението, производството и монтажа на компоненти за вятърни турбини, логистиката, инсталирането и поддръжката**. Районът е решен да постигне възможно най-доброто използване на наличната квалифицирана работна ръка и да почерпи от богатия опит на работниците в областта на автомобилостроителната, въздухоплавателната и електронната индустрии, както и опитът в мореплаването.

Като резултат в сектора за вятърна енергия в Пеи дьо ла Лоар сега **работят 6240 работници, като той се състои от 170 местни фирми, включително малки и средни предприятия**, напр. в строителния сектор. Освен това капа-

цитетът на региона за производство на вятърна енергия се увеличава със 166 % от 2009 г. насам, а през 2013 г. Пеи дьо ла Лоар се нарежда на шесто място сред френските региони от гледна точка на инсталирани вятърни мощности. Тази дейност в сектора за вятърна енергия също **смекчава икономическото въздействие на рецесията върху региона**, чието ниво на безработица остава едно от най-ниските във Франция (9.1 % през 2013 г.).

Френската зелена партия (EELV) е движещата сила в текущата зелена трансформация в региона Пеи дьо ла Лоар. Например, като председателства Комисията по заетост и обучение към Регионалния съвет, тя гарантира разработването на нужните курсове за професионално обучение в зелените сектори.



photo: ©lisafox

РАЙОН НАВАРА, ИСПАНИЯ: СЪЗДАВАНЕ НА РАБОТНИ МЕСТА И УСТОЙЧИВА ИКОНОМИКА

ДЕЙНОСТИ:

Създаване на регионален сектор на възобновяемите енергийни източници с цел да се намали зависимостта от вноса на скъпи изкопаеми горива, изграждане на устойчива икономика и създаване на стабилни местни работни места

КЪДЕ СА РАЗКРИТИ РАБОТНИ МЕСТА?

В сектора на възобновяемата енергия и свързаните с него малки и средни предприятия

КОЙ УЧАСТВА В ПРОЦЕСА?

Синдикати, гражданското общество, изследователи, местни власти, местни предприятия, работници, млади хора и безработни

ПОСТИГНАТИ УСПЕХИ:

Разкрити са 3800 работни места, 81 % от консумираната електроенергия днес идва от възобновяеми енергийни източници; устойчивостта на икономиката в региона спрямо кризата надвишава средната за Испания

Уебсайт:
www.cenifer.com/



photo: ©inakiantonana

В средата на 80-те години на миналия век, 86 % от енергията в Навара се внася. Но днес този район, който в миналото е бил силно зависим от вноса на изкопаеми горива със силно колебаещи се цени, вече се е превърнал в **лидер в производството на енергия от възобновяеми източници**.

През 1994 г., когато е приет първият План за възобновяема енергия, районът се характеризира с високи доходи и ниска безработица. Но икономиката му е силно зависима от само няколко промишлени отрасли, най-вече автомобилната индустрия, която по това време заплашва да изнесе производството си извън Испания.

Решено да стане **по-малко зависимо от скъпия внос на изкопаеми горива, да изгради по-разнообразна, устойчива икономика и да създаде стабилни работни места**, местното правителство обединява сили със синдикатите, гражданското общество, местните власти и бизнес асоциациите, за да постави началото на стратегия, целяща да замени изкопаемите горива, използвани в района, с възобновяеми източници на енергия.

За да **се преодолее недостигът на квалифицирани работници**, е създаден Център за обучение в областта на възобновяемите енергийни източници за младите хора и безработните, »

както и за работниците, заети в новия сектор. В същото време е създаден национален център за **приложни изследвания на слънчева и вятърна енергия, и енергия от биомаса**. Днес този център е международно признат, разполага с 200 изследователи, осъществява проекти на пет континента и използва най-новите авангардни технологии.

Въпреки че все още предстои много работа преди използването на изкопаеми горива да бъде прекратено напълно, вече са постигнати впечатляващи резултати:

Така например, ВЕИ секторът в Навара днес се състои от **повече от 100 компании**, включително заводи за вятърни турбини и слънчеви фотоволтаични компоненти, компании, предоставящи услуги за експлоатация и поддръжка на системи за възобновяема енергия, както и центрове за изследвания и развитие. Тези компании генерират годишни приходи на обща стойност 3,5 млрд.евро, **наемат пряко 3800 души** (2,6 пъти повече от общия брой за 2002 г.) и съставляват 5 % от БВП на региона (който надвишава повече от два пъти средния процент за сектора в цяла Испания, като процент от БВП (2.4 % от БВП на национално ниво).

Фирмите, базирани в Навара, **произвеждат 17 % от всички вятърни турбини, продавани в световен мащаб**. От гледна точка на енергийното производство от възобновяеми източници, **81 % от електроенергията, потребявана в района, сега идва от възобновяеми източници** (спрямо 42.4 % за Испания като цяло и 20.6 % за Европа според данните за 2011 г.). **Районът се оказва необичайно устойчив на въздействието на икономическата криза**, като от 2008 г. насам БВП на Навара е спаднал с 5.1 % по-малко от националния БВП за същия период.



От 2009 г. насам централните правителства в Испания драстично орязват Програмите за подкрепа на възобновяемата енергетика. Тези съкращения довеждат до намаляване наполовина на броя на работните места в сектора в национален мащаб. Така например, през юли 2013 г. правителството приема енергийна реформа, която защитава изкопаемите горива и поддържа олигополната сила на петте най-големи енергийни компании в Испания. Засега енергийният сектор в Навара успява да се противопостави на тази тенденция.

ЛОНДОН, ВЕЛИКОБРИТАНИЯ: МЕСТНИ ОБЩНОСТИ ЗА ЗЕЛЕНИ УМЕНИЯ И РАБОТНИ МЕСТА

ДЕЙНОСТИ:

Местните общности поемат инициативата за по-екологични и по-уютни квартали, за обучение на търсещите работа в зелени умения като разкриват зелени работни места

КЪДЕ СА РАЗКРИТИ РАБОТНИ МЕСТА?

Разнообразни дейности по благоустрояване на квартала

КОЙ УЧАСТВА В ПРОЦЕСА?

Местни общности, работодатели, търсещи работа, синдикати, образователни институции, местни власти

ПОСТИГНАТИ УСПЕХИ:

Създадени над 500 възможности за обучение, над 100 безработни лица са обучени и им е предложена работа, постигнати са споразумения с големите работодатели за осигуряване на стажове и работни места

Уебсайт:

www.unionlearn.org.uk/our-work-and-projects/skills-investment/skills-green-economy/green-skills-partnership



photo: @hmpudlove

Зеленият сектор във Великобритания все повече се разглежда като важен източник на растеж за страната. През 2011/12 г. в него са наети пряко почти един милион служители на пълно работно време. Очаква се секторът да създаде почти половин милион нови работни места до 2020 г.

През 2011 г. работодателите, синдикатите, организацияте, предоставящи образователни институции, местните власти и представителите на общността стартират лондонската „Партньорска програма за в зелени умения“ („Green Skills Partnership“), за да се възползват от потенциала за създаване на зелени работни места. **Партньорската програма е инициатива „отдолу-нагоре“** с три основни цели: да се създадат местни мрежи, които да работят заедно, да се осигури обучение, умения и професионален опит за местните жители, включително за безработните »

лица, и общностите да се трансформират в по-зелени, по-безопасни, по-чисти и по-уютни места.

Търсещите работа се обучават както в основни, така и в специфични зелени умения, необходими за трансформиране на традиционните работни места в зелени такива.

Направленията са най-разнородни като преоборудване на сгради, фризьорство и управлението на отпадъци. Обучените лица също така имат ролята на „зелени посланици“ в техните квартали и работни места, споделяйки новите си зелени умения с колеги и съседи, за да насърчат по-нататъшна промяна.

Разкрити са зелени работни места в области като събирането на дъждовна вода, izolацията на сгради, консултирането относно достъпа до субсидиране, инсталирането на фотоволтаични слънчеви системи, градинарството в рамките на общността (косене, управление на горските площи, компостиране), използването на щадящи околната среда продукти във фризьорството, рециклирането, управлението на отпадъци и консултирането с цел намаляване на отпадъците.

Партньорската програма се е развила от начало в Източен и Южен Лондон, като се е разпространила в целия град, а сега също и в други части на Обединеното кралство. **Нейните успехи включват:**

- Създаването на повече от 500 възможности за обучение чрез всички инициативи;
- Предоставянето на обучение и предложения за трудов опит в градинарството, цветарството, управлението на отпадъци и преоборудването на сгради за 100 безработни лица;
- Учредяването на новаторски работнически кооператив („Lewisham New Leaf Collective“), с цел интегриране на производството на възобновяема енергия в устойчивото обноваване на социалните жилища и обществени сгради;
- Сключването на **споразумения с някои от най-големите строителни компании и доставчици на услуги в страната относно стажове, гарантирани интервюта, чиракуване и възможности за наемане** на работници и безработни в Южен Лондон в направления, свързани със спестяването на енергия и устойчивост.



photo: ©Jani Bryson

ЧЕХИЯ: НОВИ РАБОТНИ МЕСТА И СПЕСТЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЯ

ДЕЙНОСТИ:

Разкрити стабилни работни места на местно ниво и енергоспестяване в домовете

КЪДЕ СА РАЗКРИТИ РАБОТНИ МЕСТА?

В малки и средни предприятия в строителния сектор

КОЙ УЧАСТВА В ПРОЦЕСА?

Отделни домакинства, възползвали се от субсидии и дейностите по икономия на енергия

ПОСТИГНАТИ УСПЕХИ:

Около 16 000 работни места са създадени или запазени, плюс потенциалът за разкриване на 70 000 дългосрочни работни места до 2020 г.; енергийни спестявания в размер до 1,5 млрд. евро на година за домакинствата; по-ниски емисии на CO₂

Уебсайт:

[www.zelenausporam.cz/sekce/582/
about-the-green-savings-programme/](http://www.zelenausporam.cz/sekce/582/about-the-green-savings-programme/)



photo: ©ETIEN Jones

През 2009 г. **Зелен министър** стартира националната програма **„Зелени спестявания“** (2009-2012 г.), която насърчава пестенето на енергия в частните домове чрез предоставяне на пряка субсидия за участващите домакинства в размер 30-75 % от направените разходи.

Програмата подкрепя подобрения в топлоизолацията (например чрез подмяна на стари врати и прозорци), замяната на неекологични бойлери, закупуването и монтажа на слънчеви енергийни системи и строежа на нови енергийно ефективни домове. Субсидиите се финансират от публичните приходи, генерирани от продажбата на кредити от въглеродни емисии в рамките на Европейската сис- »

тема за търговия с емисии (ETS). С нея се прилага на практика Протоколът от Киото в Европа. Съответно програмата не натоварва допълнително данъкоплатците или държавния бюджет.

Между 2009 г. и 2012 г. **над 250 000 домакинства в цялата Чешка република се възползват от програмата** в размер на 967 млн.евро. Очакваното намаляване на емисиите на CO₂ чрез програмата в края на 2012 г. е 864 000 тона годишно, което се равнява на общото количество емисии за чешки град от 69 000 жители.

Около 16 000 работни места са създадени или запазени, предимно в малки и средните предприятия, осъществяващи дейност в сектора на строителството. Като цяло държавните субсидии, отпуснати по програмата, **спестяват на домакинствата до 1,5 милиарда евро на година** само от разходите за отопление.

Изчислено е, че продължаването на програмата (в периода 2013-2020 г.) ще създаде или запази **не по-малко от 70 000 работни места.**





photo: ©Heatherfaye

Край на публикацията

Настоящата публикация е изготвена от работната група „Green New Deal Working Group“ към групата на Зелените/EFA в Европейския парламент. Първата ѝ част е базирана на предишни публикации на Елизабет Шрьодтер, евродепутат от групата на Зелените, по-специално брошурата „Green Jobs. The opportunity for the European labour market“, публикувана през 2011 г., както и резолюцията на Европейския парламент „Развиване на потенциала за разкриване на нови работни места в нова устойчива икономика“, приета на 7 септември 2010 г., докладчик: Елизабет Шрьодтер.

Изследвания: Ана Белен Санчез (Ana Belen Sanchez) и Даница Ханс (Daniza Hanz), Sustainlabour, www.sustainlabour.org

Дизайн: Wickedfruit, www.wickedfruit.com.

Настоящата публикация стана възможна благодарение на приноса на нашите партньори и колеги в националните Зелени партии, представителите и членовете на различни инициативи за създаване на зелени работни места на национално, регионално и местно равнище, които са представени в тази брошура. Също и на екипите на членовете на ЕП, участващи в работните групи „Green New Deal and Climate Core Working Groups“ към групата на Зелените/EFA, политически съветници и служители към групата на Зелените/EFA.

Координатор на проекта: Стефани Хундсдорфер, съветник към работната група „Green New Deal“, група на Зелените/EFA.

Асистент: Лонеке Бентинк

Научете повече за „Green New Deal“ на www.greennewdeal.eu

Група на Зелените/ Европейски свободен алианс (EFA) в Европейския парламент
Rue Wiertz 60 - 1047 Brussels – Belgium

Април 2014 г.

Настоящата публикация е отпечатана върху 100 % рециклирана хартия с органични растителни мастила.

photo cover: © Gene Chutka



photo: ©Daisy-Daisy

**Група на Зелените/ Европейски
свободен алианс (EFA) в Европейския
парламент**

Rue Wiertz 60
047 Brussels
Belgium

тел.: +32-2-2843045
www.greens-efa.eu

WWW

Можете да намерите настоящата
публикация и пълните препратки
в интернет на адрес:
www.greennewdeal.eu/greenjobs

